

VÉRŐS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-tartományi bizottsága és a tartományi néptanács lapja

XL. évfolyam,
3294. szám

4 oldal,
20 bari

1955,
szeptember 27,
kedd

Lapunk tartalmából:

— J. F. Dulles beszéde az ENSZ közgyűlés 10. ülésén (2. oldal)	— Ontudatos kereskedelmi dolgozó (2. oldal)
— Testnevelés és sport (2. oldal)	— Az ENSZ 10. ülésének munkálatai — A nemzetközi feszültség további enyhüléséért és a nemzetközi együttműködés fejlesztéséért — V. M. Molotov beszéde 1955 szeptember 23-án az ENSZ közgyűlésén (3.—4. oldal)
— Közlemények (2. oldal)	
— Bírálok cikkeink nyomán. Közös erővel (2. oldal)	

N. A. Bulganyin levele D. Eisenhowerhez

MOSZKVA. (Agerpres). — A RASZSZ jelenti:

N. A. Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke, az alábbi levelet intézte D. Eisenhowerhez,

DWIGHT D. EISENHOWER ur

Ocellenciájának,

az Amerikai Egyesült Államok elnökének,

WASHINGTON

Tisztelt Elnök ur! — Szükségem érzem annak, hogy össze és nyílt eszmecsere folytassak Önrel egy olyan kérdéssrel, amely kivételesen fontos volt most. Arra a kérdésre utalok, amelyről megbízottaink jelenleg az ENSZ lezárulási albizottságában tárgyalnak.

Emlékeztetlek genfi találkozásunk során megbeszélésünk abban, hogy együttműködünk egy elfogadható lezárulási rendszer kidolgozásában. Amikor jóváhagytuk a külügyminisztereknek adott erre vonatkozó irányelveket, ezt gondoltam: nagy mű valósult meg. Most, ezekre az irányelvekre támaszkodva és munkájukban figyelembe véve a négy kormányfő genfi értekezletén megfogalmazott elgondolásokat és javaslatokat, országaink képviselői biztosíthatják és biztosítaniuk is kell a haladást.

En és kortársaim azt hittük, hogy megbízottaink már munkájuk kezdetén általános megbeszélésre jutnak azokban az alapvető kérdésekben, amelyekre nézve szempontjaik azonosak, vagy jelentősen közeledek egymáshoz. Elsősorban utalok az öt nagyhatalom fegyveres erői színvonalának kérdésére, az atomfegyver elterjedésére és a nemzetközi ellenőrzés kérdéseire. Ilyen módon szilárd alap jönne létre a további munkához, amelynek során körvonalazni lehetne egy elfogadható lezárulási rendszer kidolgozásához szükséges egyezménynek összes részleteit.

De az albizottság munkájának első hetei egyelőre nem vezettek olyan eredményre, amelyre méltán számíthatnánk. És nyíltan meg kell mondanom, hogy e késelelem jelentős mértékben annak a következménye, hogy az albizottság tagjai mindegyike nem ismerik az USA álláspontját azokra az elvekre vonatkozólag, amelyekre nézve minden alapunk megvolt, hogy megoldottnak tekintsük őket. Mint ismeretes, az USA megbízottja teljesen mellőzte a fegyveres erők és a fegyverzet csökkentésének és az atomfegyver elterjedésének kérdését s kifejezte azt az óhaját, hogy elsősorban és főként az Ön javaslatát vitassa meg a Szovjetunió és az USA közötti kölcsönös katonai tájékoztatásról s a két ország területére főlotti közös repülőfelvételekről. Így az USA megbízottja azt a benyomást kelti, hogy az egész lezárulási kérdést ezekre a javaslatokra korlátozza.

Bár teljes mértékben szomatovetek az Ön Genfben előterjesztett javaslatának fontosságával, azt hiszem, hogy a kérdés ilyen szerű felvétele nem felel meg a népek törekvéseinek.

Mint hogy azonban nekem és kollégáimnak ez a benyomásunk, kötelességemnek tartom, hogy ismételten felhívjam a figyelmét, tisztelt elnök ur, néhány elvi szempontra.

Ugy véljük, hogy a fő feladatunk most újabb erőfeszítéseket tenni egy olyan módozat megtalálására, amely lehetővé teszi, hogy kiközösítsük a holtpontot a lezárulási kérdést, mert ez a kérdés életbevágó fontosságú mind a Szovjetunió, mind az USA és az egész világ népei számára.

Ezzel kapcsolatban engedje meg, hogy foglalkozzam az Ön által Genfben megfogalmazott javaslatokkal. Mi ezeket az indítványokat úgy tekintjük, mint az ön ösztönös törekvéseinek megnyilvánulását abban az irányban, hogy megtaláljuk a nemzetközi ellenőrzés és felügyelet fontos kérdéseinek rendezése felé vezető utat, úgy tekintjük, mint az ön ösztönös törekvést, hogy hozzájáruljon a nemzetközi feszültség enyhítését célzó közös erőfeszítéshez.

Miután Genfből visszatértünk, a lehető legpontosabban tanulmányoztuk július 21-i javaslatukat, amelyet Stassen ur terjesztett elő augusztus 30-án a lezárulási albizottságban. A javaslat tanulmányozása folyamán számos olyan kérdés merült fel, amelyekkel kapcsolatban ki szeretném fejteni álláspontunkat.

Elsősorban a javaslatnak arra a pontjára akarok kitérni, amely szerint az Amerikai Egyesült Államok és a Szovjetunió kölcsönösen terjeszték elő fegyveres erők és fegyverzetükre vonatkozó adataikat.

Elvi szempontból nincs kifogásunk a javaslat ellen. Véleményem szerint, bizonyos szakaszban szükséges

bi levelet intézte D. Eisenhowerhez, az Amerikai Egyesült Államok elnökéhez:

Magától értetődik, hogy az adatoknak az említett nemzetközi szerv elé való terjesztése csak akkor nyer értelmet, ha meggyőzés jön létre a fegyverzet csökkentése és az atomfegyver betiltására irányuló rendszárvok tekintetében.

Az hiszem, hogy a lezárulási feladatnak megfelelő nemzetközi szerv létesítése kérdését szorosan azokkal a határozatokkal kapcsolatban kell megvizsgálni, amelyeket a fokozatos megvesztési terv megvalósítására fogadunk el. Együttal tekintetbe kell venni, hogy a katonai adatok valóban értékes események biztosítása annál realisabb lesz, minél jobban megszilárdul az államok közötti kölcsönös bizalom.

A repülőgépről való fényképezés kérdésében is ki akarom fejteni véleményemet.

Nem kellekdem, hogy Ont, amikor azt javasolta, hogy repülőgépről kölcsönösen fényképezzük országaink területét, az a jogos törekvés vezérelte, miszerint bizonyosságot kell szerezni, hogy a két ország közül egyiket se érje támadás a másik ország részéről.

De, legyünk teljesen őszinték. Országaink a jelenlegi nemzetközi helyzetben nincsenek akciókban elszigetelve. Az Amerikai Egyesült Államok — mint ismeretes — jól ismert nyugati és keleti katonai csoportosulásokat vezet és fegyveres erőt nemcsak amerikai területen vannak elhelyezve. Amerikai fegyveres erők állomásoknak Angliában, Nyugat-Németországban, Olaszországban, Franciaországban, Spanyolországban, Észak-Afrikában, Görögországban, Törökországban, valamint több közel- és középkeleti országban, Japánban, Tajvánban, a Fülöp-szigeteken, s.b. Hozzá kell még tennem, hogy számos állam fegyveres erők szerves kapcsolatban vannak az USA fegyveres erőivel, minthogy egységes parancsnokság alatt állanak.

Ilyen körülmények között a Szovjetunió is a maga részéről számos szövetséges állammal egyesült katonai szempontból.

Könnyen meg lehet állapítani, hogy az Ön által előterjesztett javaslat teljesen szem elől tévesztí azokat a fegyveres erők és katonai berendezéseket, amelyek az USA és a Szovjetunió határain kívül vannak. Nyilvánvaló, hogy a repülőgépről való fényképezést ki kell terjesztetni az illeto államok területén lévő fegyveres erők és katonai berendezésekre is. Ez egy teljesen új kérdést vet fel: az illeto államok kormányai megengedik-e, hogy idegen repülőgépről fényképezzék szuverén területüket?

Mindez azt bizonyítja, hogy a repülőgépről való fényképezés problémája nem olyan kérdés, amely a jelenlegi körülmények között előmozdítaná a tényleges haladást az államok biztonsága megővésének és a lezárulási sikeres végrehajtásának útján.

Annál is inkább ilyen következtetést kell levonnunk, mert az Ön javaslatából, sajnos, minden utalás hiányzik a fegyverzet csökkentésének és az atomfegyver betiltásának szükségességéről.

Ezért természetesen, hogy jelenleg mind gyakrabban felmerül a kérdés: mit jelképez a repülőgépről való fényképezés és a fegyverkezési hajszá megszüntetésére szolgáló adatgyűjtésre vonatkozó javaslat? Ha egy ilyen javaslat nem mozdítja elő a fegyverkezési hajszá megszüntetését, ez azt jelenti, hogy nem hárítja el egy új háború veszélyét, nem könnyíti azon a terhen, amely emiatt a népek vállaita nehezedik. Az illeto javaslat vajon megfelel-e államaink és az összes országok népei törekvéseinek?

(Folytatása a 2-ik oldalon).

Végül gondolnunk kell arra is, hogy mi történne, ha mi a repülőgépről való fényképezés és a kölcsönös tájékoztatás kérdéseivel foglalkoznánk, anélkül, hogy hatékony intézkedéseket foganatosítsunk a fegyverzet csökkentésére és az atomfegyver betiltására. Szükségesnek tartom közölni Önrel aggodalmaimat. Vajon ez nem csökkentené az éberséget a veszéllyel szemben, amelyet a fegyverkezési hajszá jelent a béke szempontjából?

Meggyőzésem távolról sem jelenti azt, hogy nem tudunk meggyőződés jutni a lezárulási főbb kérdéseiben. Fel szeretném hívni a figyelmét arra, hogy ennek a kérdésnek több, rendkívül lényeges vonatkozásában álláspontjaink annyira megközelítették egymást, hogy már csak egy lépés választ el a meggyőzésről.

Vegyük például a nagyhatalmak fegyveres erői színvonalának megállapítását. Mindenki elismeri e kérdés nagy fontosságát. Mint köz tudomásu, azt az elgondolást, hogy milyen színvonalra kell csökkenteni az öt nagyhatalom fegyveres erőit, eredetileg az Ön kormányja fogalmazta meg 1952-ben, Nagybritannia és Franciaország kormányaival együtt. Az általános meggyőzés érdekében elhatároztuk, hogy ebben, a lezárulási szempontjából oly fontos kérdésben az USA, Anglia és Franciaország javaslataiból indulunk ki. Ennélfogva ebben a kérdésben azonos az álláspontunk. Nagyon fontos volna leszögezni ezt a már létrejött megállapodásunkat.

Ami az atomfegyver kérdését illeti, figyelembe kell venni, hogy most, amikor a világ legnagyobb hadseregei fel vannak szerelve létező eszközökkel, mint az atom- és hidrogénfegyver, nem lehet a lezárulási beszélni anélkül, hogy ne érintenénk ezt a fontos kérdést is. Eppen ezért mi mindenkor elsőrendű fontosságot tulajdonítottunk az atomfegyver eltiltása kérdésének. E kérdés megvitatása alkalmával a nézeteltérések egyik legfőbb tárgya az volt, hogy mikor lépjen érvénybe az atomfegyver eltiltása. Attól a törekvéstől áthalva, hogy közelebb hozzuk egymáshoz a felek álláspontját és így megkönnyítsük és meggyorsítsuk a meggyőzés létrehozását ebben a kérdésben, elfogadtuk az atomfegyver eltiltásának azt a határidejét, amelyet Anglia és Franciaország megbízottjai javasoltak ez év áprilisában az ENSZ lezárulási albizottságában Londonban.

Azt hiszem, Ön is egyetért azzal, hogy az Anglia és Franciaország által megfogalmazott és a Szovjetunió részéről elfogadott javaslat azal kapcsolatosan, hogy melyik szakaszban lépjen érvénybe az atomfegyver eltiltása, megfelelő közös érdekeinknek. Kíváncs voltam — és véleményem szerint ez teljes mértékben megvalósítható —, hogy meggyőzés jöjjön létre ebben a kérdésben is.

Helyes lenne továbbá, ha már most meggyőznénk egy sor olyan intézkedés fogantatásában, amelylyel megakadályozhatnánk, hogy egyik állam meglepetésszerű támadást intézhessen a másik ellen. Ugy véljük, hogy ez megfelelne a béke fenntartása és a népek biztonsága érdekeinek s ezen a téren meggyőzésre juthatnánk az említett feladatok megfelelő ellenőrzési formája tekintetében is.

Ön, elnök ur, mint katonai tapasztalatából tudja, hogy a korszerű háboru hadműveleteihez mililios embertömegek és óriási haditechnika szükséges. Ezzel kapcsolatban hatalmas jelentőséget nyernek a csapatösszevonási pontok, ahol nagy katonai egységeket összpontosítanak és szerelnek fel ezzel a haditechnikával. Az általunk javasolt ellenőrző rendszer — ellenőrző pontok létesítése a nagy kikötőkben, vasuti csomópontokon, óp-kocsikutakon és repülőtereken — azt a célt szolgálja, hogy elejét vegye nagyméretű csapatösszevonásoknak s ezzel elhárítsa egyik államnak a másik állam ellen irányuló meglepetésszerű támadását. Ilyen ellenőrzőpontok létesítése hatalmas lépés lenne a nemzetközi feszültség enyhítése és az államok közötti bizalom megteremtése útján.

Javaslatunk — véleményem szerint — azzal az előnnyel jár, hogy biztos garanciát nyújt az ellen, hogy egyik állam meglepetésszerűen megtámadhassa a másikat.

(Folytatása a 2-ik oldalon).

KÖZLEMÉNY

A Román Népköztársaság Minisztertanácsa figyelembe véve azt a körülményt, hogy

hazánk már több mint 11 éve felszabadult a fasizta iga alól és több mint 10 év telt el a második világ-háboru befejezése óta,

hogy ebben az időszakban hazánk dolgozói nagy sikereket értek el a szocialista gazdaság felépítésében, a kultura fejlesztésében s az életszínvonal emelésében, a népi demokratikus román állam pedig megszilárdult, s a román nép és a nemzeti kisebbségek hatalmas támogatását élvezve;

TÖRVÉNYEREJŰ RENDELET

egyes büntetések elengedésére és egyes bűncselekmények elkövetőinek közkegyelemben való részesítésére

A Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlésének Elnöksége elrendeli:

1. SZAKASZ. — Teljesen elengedik azoknak a büntetését, akiket a 312/1945, 291/1947 és a 207/1948. számú törvények értelmében háborus bűnökért, a béke és az emberiség ellen elkövetett bűncselekményekért tíz évig terjedő szabadságvesztésre ítélték.

Azoknak a büntetését, akiket tíz évnél hosszabb időre ítélték el, teljesen elengedik, ha részt vettek a hitlerellenes háboru hadműveleteiben.

Azoknak is teljesen elengedik a büntetését, akiket 10 évnél hosszabb időre ítélték el, ha nem saját kezdeményezésükre követtek el gyilkosságokat.

2. SZAKASZ. — Felére csökkentik azoknak a büntetését, akiket az 1. szakasz első bekezdésében felsorolt bűncselekményekért 10 évnél hosszabb időre ítélték el.

3. SZAKASZ. — Jelen törvényerejű rendelet 1. és 2. szakaszának rendelkezései nem vonatkoznak azokra, akik 1940 szeptember 6 és 1944 au-

gusztus 23 között tagjai voltak a fasizta kormányoknak.

4. SZAKASZ. — Teljes egészében elengedik mindazoknak a büntetését, akiket a büntetőtörvénykönyv 184—235, 258—262, 320—326 és 330—331. szakaszaiban foglalt államellenes bűncselekményekért öt évig terjedő szabadságvesztésre ítélték.

Ha az előző bekezdésben felsorolt és jelen törvényerejű rendelet főpontjait elkövetett bűncselekmények tárgyalása még folyamatban van, a bíróságok elrendelik az ítélet végrehajtásának mellőzését, amennyiben a büntetés nem haladja meg az 5 évi szabadságvesztést.

5. SZAKASZ. — A büntetés időtartamára való tekintet nélkül elengedik a büntetését a 4. szakaszban elírt bűncselekmények elkövetőinek, ha az illeto a bűncselekmények elkövetésekor idegen állampolgárok voltak.

PETRU GROZA

a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének elnöke

Bukarest

421. szám

6. SZAKASZ. — Közkegyelemben részesülnek a büntetőtörvénykönyv 197., 267—268., 315—319., 327., 327 bis, 328—329., 332. és 335—336. szakaszaiban; valamint a 163/1950, 205/1954, 284/1947 és 285/1947 sz. törvényerejű rendeletekben foglalt bűncselekmények.

7. SZAKASZ. — A bűnpártolók, orgazdák, valamint bármely más bűnrészesek ugyanolyan mértékben részesülnek a jelen törvényerejű rendelet kedvezményeiben, mint a bűncselekmények elkövetői.

8. SZAKASZ. — Jelen törvényerejű rendelet alkalmazása szempontjából az életfogytiglani kényszermunka 25 évnél számítható.

9. SZAKASZ. — Hatályon kívül helyezzük a 291/1947 sz. törvényt és annak 207/1948 sz. törvényerejű rendelet általi kiegészítését, a későbbi módosításokkal együtt.

GH. VIDRASCU

a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének titkára helyett

Szocializmusunk életéből

Ujabb sikerek a szocialista versenyben

Lendületesen folyik a szocialista verseny az oxigéngyárban. Szeptember 1—22-ig a dolgozók mintegy 800 különböző méretű oxigénes palack megtöltéséhez szükséges oxigénmennyiséget gyártottak terven felül. E sikerek eléréséhez valamennyi dolgozó tevékenyen hozzájárult nemcsak a munkaidő, hanem a gépek teljes kihasználásával is. Jó munkájukkal Farkas Sándor és Dóme Ferenc tűntek ki.

Az elért eredmények újabb sikerekre ösztönzik az oxigéngyár dolgozóit. Vállalták, hogy a harmadik

negyedévi tervüket négy nappal a határidő előtt teljesítik és a mezőgazdasági gépek javításához szükséges oxigénmennyiséggel idejében ellátják az állami és kollektív gazdaságokat, valamint a gép- és traktorállomásokat.

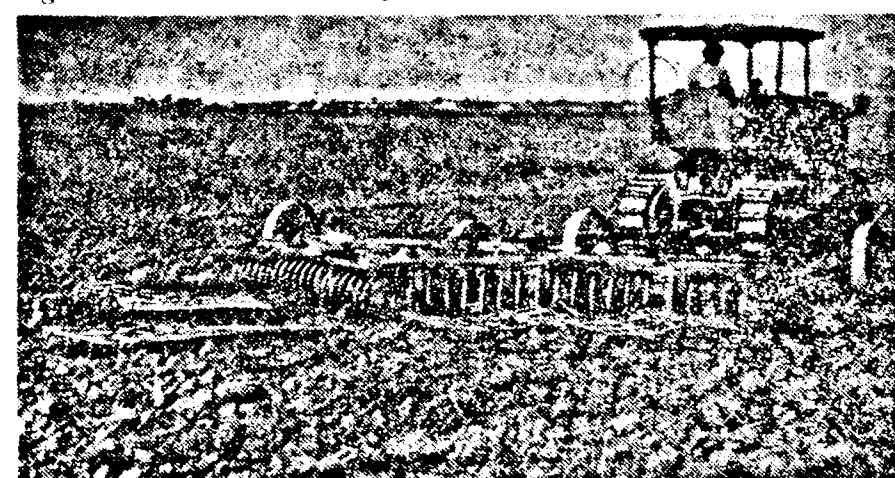
Értékes újítás a „G. Dimitrov” gyárban

A „G. Dimitrov” gyár öntődjében a dolgozók szeptember elején ismét értékes újítással könnyítették munkájukat. Rívts Augustin műszaki ellenőr és Vicas Florian öntőmester, szíj-jelnyitható formaszekrény mintát szerkesztett ahumintumból, amely öntvényből készülő, különféle vagon-aktrázsek formázására alkalmas. Az új szekrény háromszor könnyebb a régi típusu, vasból készült formaszekrényénél. A szíj-jelnyithatóság következtében a benne készülő formák nem töredeznek s emellett egyetlen formázószekrényvel számos formát lehet készíteni sorozatosan.

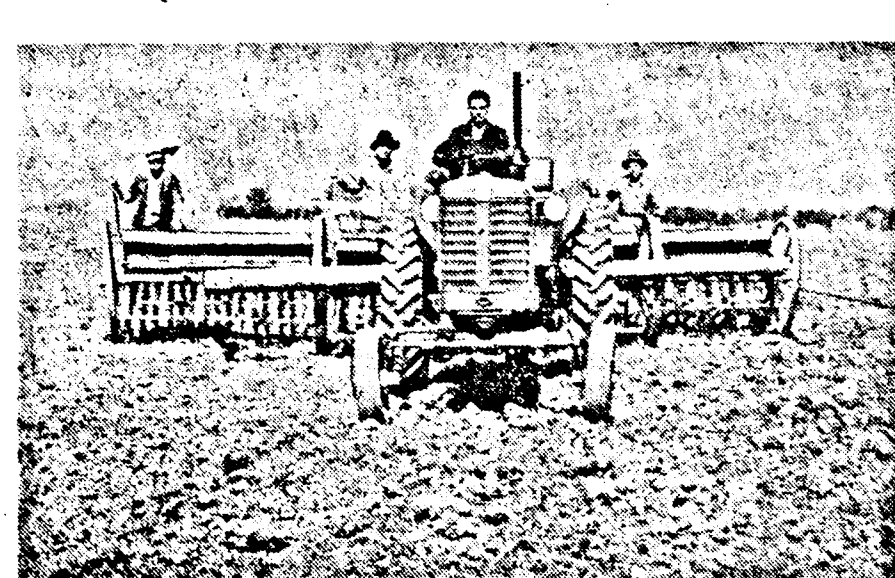
Az újítás nagy mértékben hozzájárul a termelés fokozásához, mivel 25 százalékkal növeli a munka termelékenységét.

Vetnek az ujaradi állami gazdaságban

Az ujaradi állami gazdaságban még az elmúlt hét folyamán megkezdtek az őszi vetést. Az agrotechnikai szabályok előírásai szerint szakszerűen előkészítik a talajt, hogy jövőre az ideinel gazdagabb termést érhessenek el.

Muresan Ioan IMSZ-tag, az 1. számú brigád traktorosa a vetés előtt tárcsáz és boronál. Naponta, normáján felül, több mint 9 hektár területen végzi el ezeket a műveleteket.

Bíteu Ioan párttagjelölt, az 1. számú brigád traktorosa, egy traktorrall három vetőgépet vontat. Napi normáját csaknem 100 százalékkal túlszárnyalja.

1.736.000 lei szocialista felhalmozás

Lendületesen folyik a munka a „November 7”-gyárban. Napról-napra új sikerek születnek a szocialista versenyben. A gyár dolgozói augusztus 23-tól szeptember 20-ig 1.736.000 lej értékű szocialista felhalmozást adtak terven felül. A gyár dolgozói ugyanis a fent jelzett időközben 24 vagon lisztet, 3 vagon élesztőt, 5000 liter likört és 5000 liter gyümölcs-szörpöt gyártottak egybebe között terven felül.

A malomosztályon Kiss Lajos és Parag Sándor elvtársak brigád-jainak tagjai, a szeszosztályon Hajas Mihály elvtárs minőségi brigádjának tagjai, az élesztőosztályon pedig Sztanajov András és Szabó Erzsébet tündek ki a munkában.

N. A. Bulgaryin levele D. Eisenhowerhez

(Folytatás az 1-ső oldalról)

Azt hiszem, egyértelműen velem, hogy a fegyveres erő színterén, a nukleáris fegyverek betiltásának időpontjára és az ellenőrzőpontok létesítésére vonatkozó javaslatunk elfogadására a nemzetközi feszültség enyhülését és a béke megerősödését. Ezért nem látok okot arra, miért ne egyezhetnénk meg ebben a kérdésben.

A négy hatalom ilyenértelmű közös határozata óriási fontosságot volna, mert azt a bizonyosságot keltene az emberek millióinak szívében, hogy a leszerelés teljes mértékben megvalósítható és reális lépések történnek ebben az irányban.

Az ebben a kérdésben való meg egyezés megnyitja az utat a leszerelés kapcsolatos más kérdések felé is. Előmozdítaná az együttműködés és a kölcsönös megértés légkörének megszilárdulását — aminek az alapját leraktuk Genfben — és kedvező feltételeket teremtene egy szélesebbkörű leszerelési program és ellenőrzés valóra váltásához.

Alláspontom kifejtésekor az az őszinte törekvés vezérelt, elnök ur, hogy a leszerelésre vonatkozó nyílt eszmecsere révén létrejöjjen a kölcsönös megértés s hogy megkönyvitsem a közös határozat elfogadását ebben a nagyhatalmú országban.

Minthogy a kérdések megoldása mindenképpen a genfi értekezleten résztvevő négy nagyhatalomtól függ, engedjem meg, hogy a levél másolatát elküldjem Eden urnak és Faure urnak, remélve, hogy Ön nem támaszt az ellen kifogást.

Remélem, hogy mielőbb ismerteti velem álláspontját a jelen levélben érintett kérdésekben.

Öszinte tisztelettel:

N. BULGARYIN

Moszkva, Kreml.
1955. szeptember 19.

Eisenhower, az USA elnökének betegsége

NEWYORK. (Agerpres). Hírszolgálati irodák jelentik, hogy a Denver-i (Colorado állam) újságok hírei szerint szeptember 24-én newyorki idő szerint hajnali 2.45 órakor D. Eisenhower, az USA elnöke szívrohamot (korszerű-trombózis) kapott.

Az Eisenhower elnök egészségére

felügyelő három orvos nevében a Fehér Ház szívióvje szeptember 25-én nyilatkozatot tett, amelyben rámutatott, hogy az elnök jól viselte a szívrohamot és jelenleg semmilyen komplikáció nem figyelhető meg betegségeiben. A vérnyomás és az érverés megállapodott.

K. J. Vorosilov és N. A. Bulgaryin táviratai D. Eisenhowerhez, az USA elnökhöz

MOSZKVA. (Agerpres). A TASSZ közli K. J. Vorosilovnak, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége elnökének és N. A. Bulgaryinnak, a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének D. Eisenhowerhez, az USA elnökhöz intézett következő táviratait:

DWIGHT EISENHOWER

Ocellenciájának,

az Amerikai Egyesült Államok Elnökének,

Washington — Fehér Ház

Nagyon megrendít betegsége híre. Kíváncsi, hogy mielőbb felgyógyuljon.

K. VOROSILOV,

Szovjetunió Legfelső Tanácsa

Elnöksége elnöke

DWIGHT EISENHOWER

Ocellenciájának,

az Amerikai Egyesült Államok Elnökének,

Washington — Fehér Ház

Nagy megrendüléssel értesültem megbetegedéséről. Teljes szívemből kívánom mielőbbi felgyógyulását.

N. BULGARYIN,

a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke.

J. F. Dulles beszéde az ENSZ közgyűlés 10. ülésén szeptember 22-i ülésén

(Folytatás lapunk legutóbbi számából)

A fegyverzet korlátozásának kérdéséről szólva, Dulles megemlítette Eisenhower elnöknek a genfi értekezleten előterjesztett javaslatát, amely szerint a Szovjetunió és az USA kölcsönösen tájékoztatassák egymást katonai erőikről és tevékenységükről, hogy kölcsönösen korlátozzák fegyverkezést egymás területén.

Logikai szempontból — mondotta Dulles — ez a javaslat egyszerű és világos. Nagyszabású támadás nem tehető fel, ha támadó nem rendelkezik a rajtatitítás előnyével és ha nem reméli, hogy meglepetésszerű megsemmisítő csapatát mérhet. De egy ilyen gigantikus méretű agresszió előkészítése légi felderítés esetén nehezen álcázható.

A légi felderítés persze nem fedezhet fel mindent és nem is tekinthető teljesértékű végleges felügyeleti rendszernek. Mégis a légi felügyelet elegendő ahhoz, hogy kizárjon egy nagyobb kockázatot. Ilyenképpen megnyitja az utat újabb lépések felé a felügyelet és a leszerelés irányában, amit valamennyien — és itt határozottan belefoglam az Egyesült Államokat — meg akarunk valósítani.

A hosszas tapasztalat nyilvánvalóvá teszi, hogy amikor bizonytalanság uralkodik és amikor ennek következtében a fegyverkezés szükségének mutatkozik, a fegyverzet korlátozása valószínűleg megvalósíthatatlan. A fegyverzet csökkentése akkor válik lehetséges, amikor majd csökken a félelem és amikor kevésbé lesz szükség a fegyverkezésre.

Meggyőződésem, hogy ha az Egyesült Államok felhatalmazná a Szovjetuniót, hogy bemenjen területére és ha a Szovjetunió felhatalmazná az Egyesült Államokat, hogy az ő területére bemenjen, mindnyájan éreznék, hogy ezek az országok messzire mentek, hogy bebizonyítsák, egykötőjükön sincsen támadó szándék a másikkal szemben. Akkor — amint ezt Eisenhower elnök genfi beszédében kifejtette — könnyebb volna ráérni teljesértékű, tudományos felügyeleti és leszerelési rendszerre.

Eisenhower elnök javaslatának lényege abban áll, hogy már kezdetől fogva meg kell tenni, ami kezdetben szükséges és pedig lehetővé kell tenni a következő lépést.

Remélem, hogy a jelenlegi ülés szakállásfogalása világosan meg fogja mutatni, hogy az ilyen kezdet a lehető legegyszerűbb és a leggyorsabb kell, hogy legyen. Ez a kezdeti lépés megtehető és meggyőződésem, hogy fontos lépés alapokmányunk célkitűzése felé — a fegyverkezésre fordított emberi erő és világgazdasági források csökkentése felé.

Az elmúlt hónapban volt tíz éve annak, hogy véget ért a második világháború hadművelet — mondotta befejezésül Dulles.

Ez az évized egy újabb világháború nélkül telt el. Ez nagy örömmel kell, hogy elillószon belünk. De az igazi békét nem sikerült megvalósítanunk. Voltak helyi jellegű háborúk; leigáztak és elnyomtak szabad nemzeteket, fokozódott a fegyverkezés és kemény intézkedéseket hoztak egymással szemben azok, akik esetleges katonai ellenséget láttak a másokban.

Ezt a szakaszt most lezárhatjuk. Meggyőződésem, hogy a genfi értekezleten részt vett négy hatalom kormányfői valamennyien törekedtek erre az eredményre és mindegyikük hozzájárult az eléréséhez. Ennek köszönhető, hogy teljesen új légkör alakult ki, nagyobb a rugalmasság és kevesebb a bizonytalanság a nemzetközi kapcsolatok terén.

Egyesek szükségének tartják megállapítani, hogy melyik állam nyert és melyik veszített az események ilyen alakulása nyomán.

Szeretném hangsúlyozni, hogy ha Genfi szellemében állandósul, a nyertes az egész világ lesz. Ez a legnagyobb szabású értekezlet, ha valóban történelmi értekezleté válik és nem csupán epizód, a békes változások szakaszát kell, hogy megnyissa. Ez a szakasz nem lesz a nyugalom és az egyhelyben topogás időszaka olyan értelemben, hogy a jelenlegi status quo-t annak sok-sok igazságátalanságával együtt változtathatatlannak fogadjuk el. Ennek a szakasznak a változások szakaszának kell lennie és lesznek benne feszült pillanatok is. A népek és a kormányok azonban elvetik azt a gondolatot, hogy céljait háborúk és szabványz tevékenység útján igyekezzen elérni. Törvényes nemzetközi törekvések valóra váltása során a természetes fejlődés folyamatához alkalmazkodnak. Széleskörű gazdasági

sági kapcsolatokat építenek ki egymás között. Mindinkább tisztelben tartják az emberi jogokat és az alapvető szabadságjogokat. Az emberek erőfeszítései pedig a jóra összpontosulnak és arra, ami építő jellegű.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének szintén változásokon kell átmennie. Ha megvan a jóakarata és a kölcsönös bizalom, akkor az alapokmány igen sok előrelépést ért el, melyet nem érdemes megkérdőjelezni.

Vessük latba minden erőnket, hogy a következő évtized az igazi béke boldogságát fakasztó évtizede legyen.

Dulles után Nujes, Costa Rica Köztársaság képviselője szólalt fel. Hangsúlyozta, hogy a közgyűlés 9. ülésén az ő államok kölcsönös bizalma és együttműködése meg erősödött.

Favzi, Egyiptom küldötte rámutatott, hogy most először annyi év után, a közgyűlés a jól körvonalazható béketörekvések bizalomkeltő légkörében állt össze. Favzi felhívta a közgyűlést figyelemre arra, hogy a nemzetközi feszültség okainak egyike — a gyarmatosítás. Az egyiptomi küldött ezután állást foglalt az alapokmány felülvizsgálása ellen s kijelentette, hogy az alapokmány elveinek szigorú tiszteletben tartása „sokkal komolyabb és felelősségteljesebb magatartás” a nemzetközi kérdések megoldása tekintetében, mint az alapokmány felülvizsgálását célzó követelések.

Egyiptom képviselője azzal a kéréssel fejezte be beszédét, hogy tiltakozik a nukleáris fegyverek és szerveszerek meg a fegyverzet fölötti ellenőrzést.

„Számunkra — mondotta — ünnep lesz az a nap, amikor be fogják tiltani a nukleáris és termikus nukleáris fegyvereket és az új, óriási energiaforrásokat kizárólag békés célokra fogják felhasználni, ünnep lesz az a nap, amikor a förtékpesztizott fegyverek javarészt ellenőrzés alá helyezik és széleskörű, intenzív együttműködés válik meg a gazdasági és kulturális élet terén.

A délelőtti ülés végén Dian Ordognaz, San Dominigue képviselője szólalt fel és támogatta az alapokmány felülvizsgálatára vonatkozó javaslatot.

Öntudatos kereskedelmi dolgozók

Az „Alimentara” helyi kereskedelmi szervezet elárúsító egységei dolgozóinak soraiban a terv teljesítésével párhuzamosan küzdenek a tisztaság, a jó kiszolgálás biztosításáért, az „előjáró kiszolgáló” cím elnyeréséért. Eljáró egység ugyanis csak az lehet, amely tisztaság, áruehelyezés, pontos kiszolgálás, a terv teljesítése szempontjából s a szocialista kereskedelem többi követelményeinek is megfelel.

A 91. számú üzletben dolgozó 2. számú „jó kiszolgálási brigád” tagjai jó munkájukkal már nem egyszer érdemelték ki az „Alimentara” Helyi Kereskedelmi Szervezet vezetésének elismerését. Augusztusban is 103,8 százalékkal teljesítették tervüket. A terv teljesítését pontos és figyelmes kiszolgálás mellett nagyban elősegítették azzal is, hogy a rajonokban szépen s áttekinthetően állították ki az árut. Ezáltal a vásárlók tudomást szerezhetnek milyen árucikket találhatnak az üzletben. A brigád tagjai közül Melik Aranka tűnt ki, aki a legszebb — 146,5 százalékos — tervteljesítést érte el. Egyéni tervteljesítéséért dícséretet érdemelt meg Kovács Margit és Duma Ecaterina, akik 132, illetve 136 százalékkal teljesítették tervüket.

A Köztársaság-utján levő 121. sz. elárúsító egységben dolgozik a „Márcus 8” brigád Barla Iona vezetésével. A brigád tagjai is igyekeztek, hogy tervük teljesítésével és jó munkájukkal felvehessék a versenyt a többi elárúsító egységek dolgozóival. Ok tervüket augusztusban 102 százalékkal váltották valóra. Közülük egyénileg Strasnei Elena 17 százalékos tervteljesítéssel tűnt ki.

Az augusztusban lefolyt szocialista verseny kiértékelése után jó munkatervteljesítéssel az első közé tartoznak a 32. számú, a mikela 14. és a kisszentmihályi 32. számú elárúsító egység dolgozói.

Hotáran Tiberiu

levelező

Közös erővel

A záródi egyszerű társulás tagjai káposztatermeléssel foglalkoznak. Valamennyien lelkesen dolgoztak azért, hogy bő termést takaríthassanak be. Példamutató munkájuk nyomán azonban nemcsak a termés hozam növekedett, hanem az egyszerű társulás tagjainak száma is gyarapodott, vagyis jelenleg kétszerannyian dolgoznak, mint a megalakulás idején.

A közös erővel s idejében megmunkált föld nem is fukarkodott a termésével. Az egyszerű társulás tagjai eddig 62.389 kilo káposztát értékesítettek a szövetkezeten keresztül. A bő termés eléréséhez nagyban hozzájárultak Goade Ioan, Ranco Ioan, Varga Constantin dolgozó parasztok.

Ganea Anostie,

levelező.

Bíráló cikkeink nyomán

Lapunk 1955. szeptember 8-i számában „Kapasból” címmel cikk jelent meg, amely bírálta a lipcai terményátvételi központ laboratóriumának felelőseit, Codreanu Tereziát, aki felületesen végezte munkáját.

A lipcai városi néptanács, cikkünk nyomán megvizsgálta Codreanu Terezia tevékenységét és meggyőződött arról, hogy a bíráló helytálló volt. A terményátvételi központ vezetősége az elkövetett hibákért megrovásban részesítette Codreanu Tereziát és visszamenőlegesen.

A lipcai terményátvételi központban azóta rendes körülmények között végzik a beérkező gabona minőségének ellenőrzését.

Gondosan előkészítik az állatok teletetését

A nagyváradi tartományi állattenyésztők egyik legfőbb gondja most az, hogy biztosítsák az állatok megfelelő teletetését.

Az állami gazdaságokban 23 istálló, 21 siló, több akol, sertésfiataltól, stb. épül. Az állatok teletetéséhez szükséges épületek befogadóképessége 32 százalékkal nagyobb, mint tavaly volt. A tavalyinál 400 vagonnal több kukoricát és repálevet silóznak be. A szalontai állami gazdaságban például kijavították és rendbehozták az istállókat, aklokat, fiataltokat és ólakat. A gazdaságban még három új akolt építettek 300 juh számára, továbbá egy istállót és két sertésfiatalt. Építettek még 9, egyenként 12—15 vagont befogadóképességű silót is. A silózási tervet eddig 60 százalékra teljesítették.

A kollektív gazdaságokban is nagy építkezések folynak. 119 istálló, aklokat, sertésfiataltokat, 19 szint és 18 silót építenek. Az újjalalt, albi, nagyszántói és bíharvajdai kollektív gazdaságokban már be is fejezték az új istállók építését.

Az állami gazdaságok és a kollektív gazdaságok példáját követve, a Szalonta, Székelyhid és Nagyvárad rajoni egyéni dolgozó parasztok is felépítettek és rendbehoztak mintegy 4.000 istállót és szint.

(Agerpres)

Testnevelés és sport

Befejeződött az országos minősítő röplabda mérkőzések döntőjének első szakasza

Az országos minősítő röplabda mérkőzések döntőjének első szakaszát pénteken, szombaton és vasárnap Aradon bonyolították le és az összecsapások rendkívül heves küzdelmeket hoztak. A női csoportban a kolozsvári Fl. Rosie, a fiuknál pedig a bukaresti Stiinta szerezte meg az elsőséget és a továbbjutás majd a Galacban sorra kerülő második szakasz után dől el. Az elsőnap mérkőzések eredményeit már ismertettük, alább a második és harmadik napi eredményeket adjuk:

NOK: Dinamo Arad—Locomotiva Constanta 3:0 (15:7, 15:2, 15:5), Fl. Rosie Kolozsvár—Constructorul Braila 3:1 (15:4, 15:10, 13:15, 15:8), Fl. Rosie Kolozsvár—Locomotiva Constanta 3:0 (15:8, 15:9, 15:5), Di-

namo Arad—Constructorul Braila 3:1 (13:15, 16:14, 15:3, 15:12). A sorrend:

1. Fl. R. Kolozsvár 3 3 — 9 16
2. Dinamo Arad 3 2 16 4 5
3. Constructorul Braila 3 1 2 5 8 4
4. Locomotiva Constanta 3 — 3 2 9 3

FIUK: Stiinta Iasi—Progresul Galac 3:2 (13:15, 15:6, 13:15, 15:10, 15:13), Stiinta Bukarest—Flacra Ploesti 3:2 (13:15, 15:4, 13:15, 15:8, 15:11), Stiinta Bukarest—Progresul Galac 3:0 (17:15, 15:8, 15:7), Flacra Ploesti—Stiinta Iasi 3:1 (17:15, 12:15, 15:12, 15:7). A sorrend:

1. Stiinta Bukarest 3 3 — 9 3 6
2. Progresul Galac 3 1 2 5 6 4
3. Flacra Ploesti 3 1 2 5 7 4
4. Stiinta Iasi 3 1 2 5 8 4

Az aradi Locomotiva újabb győzelme

Locomotiva Arad—Metalul Resica 1:0 (0:0)

A Locomotiva pályán lejátszott mérkőzésen az aradi csapat, noha ezúttal játéka nem volt olyan meggyőző, mint az előző mérkőzéseken, értékes győzelmet aratott a bajnokságban jól szereplő resicai együttes felett. Megyeri Géza (Nagybánya) bíró eljéleire így állt fel a két csapat:

Locomotiva: Demosreanu — Izghereanu, Popescu, Tudoroiu — Madarasan, Blaj — Tomescu, Buculanu, Petz, Stan, Ciurdareacu. Metalul: Zarici — Chirila, Huschek, Potocanu — Munteanu, Apró — Jójárt, Mioc, Urcan, Ivanciuc, Szekes.

Az első félidő változatos játékot hoz, bár az aradi csapat ebben a játékszakaszban is többet támad,

de a lövések bizonytalanok. A második félidőben az aradi csapat támadási folyamataiból, de a csatárok lövései ezúttal is gyengék. A mérkőzés egyetlen gólját a 40. percben Tomescu szerezte, aki Buculeanu beadását vágta léc alá.

A győztes csapatban Izghereanu, Tudoroiu, Madarasan, Tomescu és Ciurdareacu a legjobbak, míg a resicai együttesből Zarici, Chirila, Munteanu, Jójárt és Urcan tünnek ki.

A többi „B”-csoportbeli eredmények: Metalul Aranygyéres—Progresul Nagyvárad 2:0, Metalul Nagyvárad—Minerul Lupény 1:1, Progresul Szatmár—Metalul Nagybánya 0:0, Flacra Medgyes—Metalul Vajdahunyad 1:0, Metalul 108—Locomotiva Kolozsvár 2:1, Fl. Rosie Kolozsvár—Metalul Arad 2:1.

Szovjetunió—Magyar Népköztársaság 1:1 (0:0)

Budapesten, csaknem 100.000 néző előtt találkozott a két csapat és a mérkőzés magas színvonalú küzdelem után döntetlenül végződött. Az első félidőben változatos a játék, mindkét kapunál akadnak gólhelyzetek, de a csatárok lövéseit nem kíséri szerencse. Szünet után az 5. percben Szamnyikov 20 méteres szabadrúgása után Kuznyecov a szov-

jet csapatnak szerezte meg a vezetést és két perccel a befejezés előtt Perhunov faultja miatt 11-esből Puskás révén egyenlített a magyar együttes. A mérkőzést az angol Elie vezette.

Moszkvában a szovjet és a magyar „B”-csapatok mérkőzésén a szovjet csapat 4:2 (1:1) arányban győzött.

Néhány sorban

A kézilabda bajnokság „B”-csoportjában az aradi Progresul 9:6 (4:3) arányban legyőzte az udvarhelyi Progresult. A gólokat Marchang (3), Brisler (3), Kettenstock (2) és Balner, illetve Nagy (2), Balázs (2), Török és Demeter szereztek.

Kosárlabda minősítő mérkőzés keretében a szatmári Voința 59:51 (22:24) arányban vereséget szenvedett az aradi Progresultól, de miután az első mérkőzést a szatmáriak 58:47 arányban nyerték, ők jutottak tovább.

A birkózó minősítő bajnokság keretében az aradi Locomotiva ellenfél nélkül győzött, miután a vajdahunyadi Metalul birkózói nem jelentek meg.

Nemzetközi vívóversenyt bonyolítottak le Bukarestben osztrák vívók részvételével. A férfi törvenysírt Tudor Ilie, a párbajtörvenysírt Gr. Neculcea, a kardversenyt pedig Bartos Tibor nyerték, a tör csapatversenyben az RNK csapata 9:7 arányban legyőzte az osztrákokat.

Közlemények

A Kínai NK iparművészeti kiállítás, valamint az aradi tartományi múzeum történelmi és művészeti osztályait megtekinthetők a Kultúrpalotában vasárnap, kedden és pénteken 10—13 és 17—20 óráig.

AA hét filmjei

„DOZSA GYORGY” mozi: szeptember 28-ig: Bögöly. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Naponta matiné 11 órakor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: október 2-ig: Nem messze Varsótól. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„HERBAK JANOS” mozi: október 2-ig 2×2 néha 5. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„I. L. CARAGIALE” mozi: október 2-ig: Fel a fejjel. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„UJ IDOK” mozi: szeptember 28-ig: Román képes híradó. — Grosse állami múzeum. — Tartsátok be a munkabiztonsági szabályokat. — Tudomány és technika 55. szám.

„SOLIDARITATEA” mozi (Gáj): szeptember 28-ig: Eltelj. Elő-

adások: hétköznap: 7 órakor, vasárnap: 3, 5 és 7 órakor.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Mikela): szeptember 28-ig: A mi utcánk csapata. Előadások: 6 és 8 órakor. Vasárnap: 2, 4, 6 és 8 órakor.

„DECEMBER 30” üzeni filmstúdió: október 1-én és 2-án: Vesztélyes ösvények. Vasárnap matiné 11 órakor. Előadások: 4 és 6 órakor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: (Lippa): szeptember 28-ig: Bodzafa liget.

„POPULAR” mozi (Nagyszentmihály): szeptember 28-ig: A babszínház kezdő.

„PETOFI SANDOR” mozi (Radna): szeptember 28-ig: Keréknánc. vaj.

AZ ENSZ 10. ÜLÉSSZAKÁNAK MUNKÁLATAI

A nemzetközi feszültség további enyhüléséért és a nemzetközi együttműködés fejlesztéséért

V. M. Molotov beszéde 1955 szeptember 23-án az ENSZ közgyűlésén

Elnök Ur, Küldött Urak!

A közgyűlés, szokásához híven, a nemzetközi helyzet elemzésével és új feladatainak kijelölésével kezdte meg munkáját. A Szovjetunió küldöttsége ezért szükségesnek tartja kifejeznie véleményét, abból a tényből kiindulva, hogy az Egyesült Nemzetek

Szervezetének legfőbb feladata, hogy alapvető elveinek és céljainak megfelelően erősítse a békét és a nemzetközi biztonságot.

Nem fér hozzá kétség, minden népnek elsőrendű érdeke, hogy békében és nyugalomban éljen, hogy kiépítse a békés építő munkának és jólété

kozásának szentelhesse erőfeszítéseit. A népeknek éppen erre a törekvésére alapoztuk, amikor az Egyesült Nemzetek Szervezetét 10 évvel ezelőtt megalakítottuk. És ezek a törekvések határozták meg ma is a nemzetközi élet legmélyebb áramlatait.

vonni őket, kötelessége, megtiltani, hogy más államok beavatkozzanak belügyeikbe.

Ami a Szovjetuniót illeti, mindig is a béke és a haladás ügyének következetes harcosa volt és marad. A nemzeti függetlenségüket, szabadságukat, a népek közötti békét és barátságot, a népek közötti teljes támogatást és tevékeny rokonszenvre találnak a Szovjetunióban.

Az utóbbi években — mint köztudomás — jelentősen erősödött a törekvés, hogy kiszélesítsék a Kelet és Nyugat közötti kereskedelmet és egyéb gazdasági kapcsolatokat, hogy kiküszöböljék a megkülönböztetést a Kelet és Nyugat közötti kereskedelem-ből.

Kibővültek a kapcsolatok a különböző országok között, politikai, tudományos és üzleti körök között. Az államférfiak látogatásai, a parlament-i küldöttségek, a tudományos, ipari és mezőgazdasági vívmányok kölcsönös megismerése, az idegenforgalom fejlődése, a művészek és sportolók utazásai, stb., mindezek fontos megnyilvánulásai azoknak a különböző oldalokról jövő erőfeszítéseknek, amelyeknek célja a népek közötti kapcsolatok megszilárdítása és kölcsönös megértésük elősegítése.

Meg kell állapítanunk, hogy a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Kína, Anglia, Lengyelország, Egyiptom, Svédország, Ausztria és a többi ország lakossága melegen és rendkívül szívesen fogadja ezeket a küldöttségeket. Mi, szovjet emberek, a népek forró törekvéseit látjuk ebben az államok baráti kapcsolatainak megteremtésére, a béke megszilárdítására.

Rá szeretnénk mutatni továbbá arra a pozitív szerepre, amelyet a Szovjetunió Legfelső Szovjetjeének ez év február 9-én elfogadott, közismert nyilatkozata töltött be. Ez a nyilatkozat — mint ismeretes — felszólította a parlamenteket, hogy létesítsenek közvetlen kapcsolatokat parlamenti küldöttségek útján, mert ez megfelel a békés együttműködést kívánó népek törekvéseinek. Megelégedéssel

állapítjuk meg, hogy a szovjet parlament felhívása hatalmas visszhangra talált, amit az is bizonyít, hogy az idén számos állam parlamenti küldöttsége látogatta meg a Szovjetuniót. A különböző országok parlamenti tagjainak közvetlen kapcsolatai hozzájárulnak majd a Kelet és Nyugat közötti kapcsolatok szorosabbra fűzéséhez, amit a genfi értekezlet is kívánatosnak tartott.

A Szovjetunió Legfelső Szovjetjeének februári nyilatkozata a szovjet parlament felhívása a világ valamennyi parlamentjéhez. Ez a felhívás nemcsak azoknak az országoknak szól, amelyekkel a Szovjetunióknak diplomáciai kapcsolatai vannak; szól más államoknak is. Bizonyos esetekben a parlamentek közötti kapcsolatok létezése elősegíthetné az államok közötti kapcsolatok rendezését is.

Nemrégiben még csak álamban titok fedte az atomenergia felhasználásával kapcsolatos munkát. Ez is az államok közötti kapcsolatokban megnyilvánuló bizalmatlanságot tükrözte. Meg kell állapítanunk, hogy ma lényegesen megváltozott a helyzet. Ez bizonyítja a tudósok ez év augusztusában Genfben megtartott nemzetközi értekezlete az atomenergia békés célra való felhasználása érdekében. Örömmel állapítjuk meg, hogy ennek az értekezletnek az összehívására az Amerikai Egyesült Államok kormányának a kezdeményezése történt. Köztudomás, hogy a szovjet tudósok rendkívül aktívan vettek részt az értekezlet munkájában, több mint száz közlést tettek és közölték a tapasztalataikat az atomenergiának a Szovjetunióban, a technika, a biológia, az orvostudomány és a mezőgazdaság terén való felhasználására vonatkozólag.

A szovjet tudósok beszámoltak továbbá a világ első atomerőművének működésével kapcsolatos tapasztalatokról, amelyet — mint ismeretes — a Szovjetunióban építettek fel. Számos külföldiek voltak a helyszínen megismerkedni ezzel az atomerőművel.

A tudósok genfi értekezlete kétségkívül jelentős mértékben előmozdi-

totta a nemzetközi együttműködést az atomenergia békés felhasználása terén és fontos tényezője volt a nemzetközi feszültség enyhülésének. Ami a Szovjetuniót illeti, egyre jobban ki akarja fejleszteni együttműködését a többi országgal az atomenergia békés célra való minél szélesebb körű felhasználása tekintetében. Örömlen, ha az említett értekezlet csupán kezdet volt, amely a világ tudósainak rendszeres — ha lehetséges évenként — értekezleteivel folytatódna, mégpedig nemcsak az atomenergia terén, hanem a tudomány és technika más ágaiiban is.

Mint látható tehát, az utóbbi idők eseményeinek egész sorozata, kiváltképpen pedig a kormányfők genfi értekezlete, a nemzetközi helyzet mélyreható változását tükrözi. Ez természetesen nem egyenlő a nehézségek kiküszöbölésével. Elég sok előítélet és akadályt kell még leküzdenünk az előre vezető úton. Még mindig beszélnek például úgynevezett „csatlós”-államokról. Amikor azonban egyesek a kelet-európai népekről beszélnek így, olyan országokra alkalmazzák megszokott fogalmakat, amelyekre semmiképpen sem alkalmazhatók. Ezek az országok ténylegesen bebizonyították, hogy más államokkal való kapcsolataik csak a nemzeti szuverenitás és a népek közötti barátság elvének tiszteletben tartása alapján fejlődhetnek ki igazán.

Fáradhatatlanul kell harcolnunk, hogy olyan körülményeket hozzunk létre, amelyek között az emberek nyugodtan élték a holnap elő. A békeharc előjövendő erőfeszítéseinek sikere attól függ, hogy milyen mértékben használjuk föl a lehetőségeket és milyen mértékben fordítjuk figyelmünket a különböző katonai csoportosulások alakítására és erősítésére helyett ténylegesen a rendezetlen nemzetközi kérdések megoldására. Ettől függ az Egyesült Nemzetek Szervezetének sikere is, ettől függ, hogy elérje nemese célját — hogy ténylegesen megővje a világ népeinek biztonságát.

I. A jelenlegi helyzet sajátosságai

Az utóbbi időben bekövetkezett események megmutatták, hogy a nemzetközi helyzetben olyan változások álltak be, amelyeknek folytán enyhült az államok közötti feszültség. Bebizonyították ezek az események, hogy az egyes államok biztonságának biztosítására, csakúgy mint a nemzetközi biztonság kérdésének egészére nem állami katonai csoportosulások alakításában és a „hidegháború” folytatásában kell keresni a megoldást, hanem az összes államok, a nagy és kis államok közös erőfeszítéseiben, abban, hogy ezeket az erőfeszítéseket az általános béke megteremtése felé irányítsuk. Mindannyiunk számára nyilvánvaló az ilyen értelmezés erőfeszítésének fontossága, különösképpen azért, mivel a második világháború és a nyomában bekövetkezett nagy társadalmi és politikai átalakulások folytán Európában és Ázsiában több szocialista típusú állam jött létre, és mivel a különböző társadalmi és gazdasági berendezésű államok békés együttélésének kérdése még komolyabb jelentőségűvé vált.

Ezzel kapcsolatban elsősorban a nagyhatalmak ezirányú erőfeszítéseinek fontosságát kell hangsúlyoznom, mivel ők rendelkeznek a legnagyobb katonai és anyagi erőforrásokkal és mivel rájuk különleges felelősség hárul a béke sorsát illetően.

Az utóbbi idők legfontosabb eseményének a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország kormányfőinek genfi értekezletét kell tekintendünk. Ez jelentős mértékben befolyásolta a nemzetközi helyzetet. 1945 óta első ízben történt most meg, hogy a négy nagyhatalom kormányfője személyesen érintkezése léptek egymással és kicserélték véleményüket a legfontosabb és legsúlyosabb nemzetközi kérdésekben. Ez a tény már önmagában véve is nagy jelentőségű, ha arra gondolunk, hogy milyen jellegű viszony alakult ki a hatalmak között az utóbbi 10 év folyamán.

A genfi értekezlet fontossága abban áll, hogy ezen az értekezleten a vezető államférfiak pontosan kifejezték: kormányuk arra törekszik, hogy megszabadítsák a népeket az új háborútól való félelemtől.

N. A. Bulganin, szovjet kormányfő ezzel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a Szovjetunió állhatatosan a népek közötti béke megszilárdítására törekszik. Kijelentette, hogy a szovjet kormány mindig az államok békés együttélését hirdette és hirdeti ma is, függetlenül az egyes államok belső rendszerétől, minthogy a társadalmi és gazdasági rendszer kérdése minden állam népének belső ügye.

Eisenhower ur, az Egyesült Államok elnöke nagy jelentőségűnek tekintette beszédében szintén amellett foglalt állást, hogy meg kell teremteni a kölcsönös bizalmat és bizalom légkörét az államok közötti kapcsolatokban. A Szovjetunió és az USA kapcsolatairól szólva hangsúlyozta, hogy a két ország népei történelmi folyamán mindig békében éltek egymással és hogy az amerikai nép és a szovjet nép között nincsenek területi vonatkozású vitás kérdések, nincs közöttük kereskedelmi versengés sem és hogy az amerikai nép barátságban öhaját élni a szovjet néppel.

Ezen ur, Nagy-Britannia miniszterelnöke, akinek politikai tapasztalatait valamennyien nagyra becsüljük, Nagy-Britannia kormányának nevében állást foglalt az államok együttműködésének fejlesztése mellett, a tartós béke érdekében.

A francia kormány nevében Faure ur, Franciaország miniszterelnöke, ugyancsak állást foglalt amellett, hogy fejleszteni kell az államok békés együttműködését, a „hidegháború” megszüntetését céljából.

Ezek a nyilatkozatok azt bizonyítják, hogy a Genfben összeült szovjet, amerikai, angol és francia vezető államférfiak tudatára ébredtek annak, hogy új módon kell hozzájárulni a rendezetlen nemzetközi kérdésekhez, beleértve a rendezetlen európai és ázsiai kérdéseket is. Nem nehéz megállni, milyen különbség van egyrészt a genfi értekezlet lényegéből tartalmi és eszelleme, másrészt a között, hogy milyen nyilatkozatok hangzottak el még nem is olyan rég a „hidegháború” folytatása mellett. Az államférfiak bekenyhitik azokat a reményeket, keltetik a népek körében a

népek most elvárják, hogy a nyilatkozatok ne maradjanak pusztán szavak.

A népek éppen ezért fogadták oly nagy lelkesedéssel a genfi értekezletet, mert ez határozott fordulatot idézett elő a Szovjetunió, az USA, Anglia és Franciaország kapcsolataiban, olyant, amely kihatott az egész nemzetközi helyzetre. Fordulat állt be az utkeresésben a fennálló nehézségek leküzdésére és a rendezetlen nemzetközi kérdésekre vonatkozó meggyezés létrehozására — a kölcsönös megértés és az államok közötti együttműködés fejlesztésének legkövetkező lépésévé. Elmondhatjuk, hogy az értekezleten bizonyos mértékben már megnyilvánult az a széles körben elterjedt törekvés, hogy a sürgős nemzetközi kérdések megvitatására ne az egyik vagy másik csoportosulás megerősödésének szempontjából történjen meg, hanem figyelembe véve az államok közötti bizalom megerősítésének és a népek közötti béke megszilárdításának szükségességét.

Mint ismeretes, az értekezleten nem oldották meg és nem is oldódhattak meg egy csapásra azok a problémák, amelyekről a kormányfők kicserélték véleményüket. E kérdések megoldása időt, önművelést és türelmet kíván.

A genfi értekezlet résztvevői e tekintetben nem is ringatták magukat illúziókkal. De az értekezlet valamennyi résztvevőjének erőfeszítésével, közös meggyezéssel, több fontos kérdésben mégis sikerült kilágozunk az irányelveket a Szovjetunió, az USA, Nagy-Britannia és Franciaország külügyminiszterei számára. A minisztereknek úgy kell folytatniuk a kormányfők megkezdett munkáját, hogy a sürgős nemzetközi kérdések rendezésére irányuló tevékenységük a fenti irányelvek alapján.

A genfi értekezlet nem véletlen esemény. Ezt az értekezletet az utóbbi idők eseményeinek bizonyos irányú folyamata érlelte meg. A béke és a társadalmi fejlődés erőinek megerősödése tette lehetővé ezt az értekezletet.

A genfi értekezlet a népek öntudatában végzetlen mélyreható változásokat tükrözött. A népek mind nyomatékosan juttatták kifejezésre azt az elhatározásukat, hogy megvédik a béke ügyét és nem engedik meg, hogy a háború tüze ismét lángba borítsa a világot, aminek súlyos következményével millió meg millió ember éretnének. Ki ne tudná ma már, hogy a népeknek az utóbbi évek folyamán kibontakozó békemegszilárdítása világbeke megerősödésének hatalmas tényezőjé válik?

A népek töretlenül békeábrát kívánnak. A genfi értekezlet megkezdte az olyan jelentős események történetét, amelyek előmozdították a nemzetközi feszültség enyhülését és a nemzetközi légkör kitisztulását.

Elég világosan juttatta kifejezésre ezt a folyamatot a koreai fegyvereztet megkötése, nemkülönben az indokínai háború megszűnése, az indokínai nép önrendelkezési jogának elismerése. Noha ez még nem jelenti azt, hogy a jelenlegi körülmények között nincsenek akut, rendezetlen nemzetközi kérdések, a világbeke tényleges helyreállítása — mert bátran állíthatjuk, hogy ez az indokínai háború befejezésével ténylegesen megvalósult — kedvező előfeltételeket teremtett a kormányfők genfi értekezletéhez.

Nagy jelentősége volt a nemzetközi feszültség javulásában annak is, hogy az olasznyira fontos osztrák kérdés az érdekelt felek számára kielégítő módon rendeződött. Sikertörténet erre a kérdésre olyan megoldást hozt, amely megeléged mind az osztrák nép nemzeti érdekeinek, mind pedig egész Európa biztonságának érdekében. Ennek folytán Ausztria elnyerte állami szuverenitását és függetlenségét és ekkor azt, hogy bevonuljon más államok katonai csoportosulásaiba. Ausztria kötelezettséget vállalt arra, hogy állandó semlegességi politikát fog folytatni, úgy, hogy Ausztriát nem lehet többé más hatalmak eszközévé felhasználni. Mint ismeretes, a Szovjetunió, az Amerikai Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország egyetértettek azzal, hogy tiszteletben tartják Ausztria semlegességét.

Az osztrák kérdésnek ilyen értelmezése komoly hozzájárulás az európai béke ügyéhez.

Az a tény, hogy Ausztria a semlegességi útját választotta, jellemző a jelenlegi nemzetközi helyzetre.

Az utóbbi időben sok más államban is történt hódít a semlegességi politikát követelő mozgalmak. Ez államok népei egyre következetesebben és határozottabban foglalnak állást egy olyan politika mellett, amely elveti az agresszív katonai blokkokban és koalíciókban való részvételt. Tekintettel erre, a Szovjetunió kijelentte, hogy kész tiszteletben tartani ezeket az országoknak a semlegességét. Elvárható, hogy más hatalmak is ugyanilyen meggyezéssel viseljenek a semlegességi politika iránt, amely megfelel a béke megszilárdításának céljainak.

A feszültség enyhítése szempontjából nagy jelentősége volt a Szovjetunió és Jugoszlávia kapcsolataiban beállított fordulatnak, amely ez év tavaszán, a Szovjetunió kormányfőjének jugoszláviai látogatása alkalmával jött létre. A szovjet-jugoszláv kapcsolatok rendezése megfelel a szovjet és jugoszláv népek érdekeinek és törekvéseinek, csakúgy, mint az európai béke megszilárdítása érdekében és jelentős mértékben elősegíti az egész európai helyzet megjavulását, az államok közötti bizalom megerősödését és így a Szovjetunió és Jugoszlávia baráti kapcsolatai most eredményesen fejlődnek, s ez egyáltalán előmozdítja a nemzetközi biztonság megszilárdulását is.

Nem szükséges kitérni most mindazokra a jelentős nemzetközi eseményekre, amelyek hozzájárultak a feszültség enyhüléséhez. Közismert, milyen pozitív jelentősége volt ez események kialakulásában a Szovjetunió és más államok békepolitikájának.

A második világháború után nemcsak Európában történtek mélyreható átalakulások, hanem Ázsiában is. Ha, sonlóképpen jelentős haladás mutatkozik Afrikában.

Mindenek előtt senkinek sem szabad lebecsülnie egy olyan tény, hogy a kínai nép évszázados nemzeti függetlenségi és szabadságharcát betetőző győzelem eredményeként létrejött a nagy Kínai Népköztársaság. A népi demokratikus új Kína megalakulása az utóbbi idők legjelentősebb történelmi eseménye. Mindannyiunknak figyelembe kell vennünk a népi Kína, a nagy szuverén állam, törvényes jogait és érdekeit. A Kínai Népköztársaság a nagy kínai nép rendkívül támogatásának örvén. Megjegyzése és megszilárdítása hatalmas tényezője a békének nemcsak Ázsiában és Távol-Keleten, hanem az egész világban.

A távolkeleti béke fenntartásában és a biztonság megszilárdításában fontos szerepet tölthet be és kell hogy betöltsön más országokkal együtt Japán is. Kétségtelen, hogy ha a kölcsönös kapcsolataink rendezésének kérdésében Londonban jelenleg folyó szovjet-japán tárgyalások jó eredménnyel végződnek, ez megfelel majd a japán és a szovjet nép érdekeinek és hozzájárul a nemzetközi kapcsolatok megjavulásához a Távol-Keleten.

A második világháború után több ázsiai és afrikai ország kivívta függetlenségét, köztük India, Indonézia, Burma, Pakisztán, Ceylon, Nepál, a Fülöp-szigetek, Líbanon, Szíria, Jordánia és Líbia. Némelyikük már most fontos szerepet tölt be a békeharcban. Feltehetően ki kell emelnünk ezzel kapcsolatban Indiának, Ázsiá második legnagyobb államának szerepét.

India nagy népe nemcsak hősiességével harcolva mutatott példát. Azt is megmutatta, hogyan kell együttműködni más népekkel a béke ügyéért vívott harcban.

Úgy vélem, most nincs más hátra, mint hogy teljes sikert kívánjunk Ázsiá népeinek és Afriká népeinek, amelyek a független fejlődés útjára léptek és közöttük is a közel- és középkeleti népeknek, amelyek következetesen és hősiességgel védekeznek nemzeti függetlenségükért. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének kötelessége megadni a szükséges támogatást az országok népeinek, megvédeni törvényes jogait, véget vetni azoknak a kísérleteknek, amelyekkel más, önző, egyoldalú célokra törekvő államok katonai csoportosulásaiba akarják be-

II. A fegyverkezési hajszája megszüntetése — alapvető feladat

A jelenlegi helyzetben alapvető feladatnak kell tekintendünk a fegyverkezési hajszája megszüntetését.

Ismeretes, hogy a fegyverkezési hajszája — különösen az utóbbi években — soha nem látott méreteket öltött. Szüntelenül növekszik az úgynevezett hagyományos fegyverek mennyisége.

Ugyancsak növekszik a gyártott atom- és hidrogénfegyverek mennyisége is, amelyek egyébként mind pusztítóbbá és veszélyesebbé válnak. Halatlanul fokozódik az államok katonai kiadásai, amelyek teljes súlyukkal nehezdednek a dolgozó nép vállára, a munkások, parasztok, tisztviselők és kispolgárok vállára. Oriási anyagi alapokat és emberi erőforrásokat háborús előkészületekre, ahelyett, hogy produktív célokra, a népek jólétének növelésére, a gazdasági szempontból gyengén fejlett országok és vidékek megsegítésére használnák fel.

Ez a helyzet nem maradhat fenn. Az Egyesült Nemzetek Szervezete szavának teljes súlyával állást kell hogy foglaljon egyrészt a fegyverkezési hajszája ellen, másrészt pedig a fegyverkezési csökkentés, az atom- és hidrogénfegyverek elhárítása és az újabb háború veszélyének elhárítása mellett.

A szovjet kormány javaslatát a fegyverkezési csökkentéséről, az atomfegyver elhárításáról és az újabb háború veszélyének elhárításáról, megfelelnek a céloknak. E javaslat-tervezet a szovjet kormány május 10-én a leszerelési bizottság elé terjesztette. Javaslatunk szövegét ma elküldtük a közgyűlés valamennyi részvevőjének.

A leszerelési bizottság elé terjesztett új szovjet javaslatok konkrét programot tartalmaznak a nemzetközi feszültség enyhítésére, az államok közötti bizalom megerősítésére és a „hidegháború” megszüntetésére irányuló intézkedések tekintetében. A javaslatok kiemelik a háborús propaganda megszüntetésének szükségességét, amint azt a közgyűlés néhány évvel ezelőtt elhatározta.

Gondoskodnunk kell a határozat teljesítéséről. A szovjet javaslatok arra is kitérnek, hogy egyezményt kell létrehozni az egyes országok területén levő idegen katonai támaszpontok felszámolására. Egy ilyen egyezmény nélkül, amely előírja, hogy legalább is fokozatosan bizonyos intézkedéseket kell tenni, nem számíthatunk arra, hogy ténylegesen kiküszöböljük a bizalmatlanságot az államok közötti kapcsolatokból. Mi

sem természetesebb, mint az, hogy javaslatainkban szó esik annak szükségességéről is, hogy ki kell küszöbölni minden olyan megkülönböztetést, amely akadályozza a nemzetközi kereskedelem fejlődését, szó esik továbbá a kulturális kapcsolatok, a küldöttségek kibővítéséről, stb. Mint Önök is tudják, napjainkban mindenki rendkívül nagy jelentőséget tulajdonít a kérdéseknek. Az az őszinte óhaj is kifejezésre jut az említett szovjet javaslatokban, hogy hozzájáruljunk a német kérdés megoldásának siettetéséhez és a megoldatlan távolkeleti kérdések rendezéséhez.

A szovjet javaslatok legfontosabb alkotóeleme azokban az alapvető elvekben áll, amelyek alapul szolgálhatnak egy nemzetközi megállapodás megkötéséhez a fegyverkezési csökkentés és az atomfegyver elhárítása tekintetében.

A fegyverkezési csökkentésére és az atom- és hidrogénfegyverek elhárítására tett új szovjet javaslatok jelentős lépést tesznek a Szovjetunió és a nyugati hatalmak állapontjainak további közeledésére a leszerelési kérdésben. Hangsúlyoznunk kell, hogy a szovjet javaslatok egész sor fontos kérdésben figyelembe veszik a nyugati hatalmaknak a leszerelési bizottságban előzetesen előterjesztett szempontjait.

A szovjet kormány elfogadta a nyugati országok kormányainak javaslatát egy olyan kérdésben, mint az öt hatalom fegyveres erőinek szimvonal, amelyet a Szovjetunió, az Amerikai Egyesült Államok és a Kínai Népköztársaság — számára 1.000.000–1.500.000 főben, Franciaország és Nagy-Britannia számára 650–650.000 főben állapított meg. A meggyezés ebben a kérdésben nyomokban a katonai kiadások oriai csökkentését vonná magután. Ez rendkívül fontos lépés lenne a fegyverkezési hajszája felszámolása felé.

Mintán a Szovjetunió elfogadja az Anglia, Franciaország és az USA által javasolt maximális szimvonalat az öt hatalom fegyveres erői számára, minden alapjukat elvesztették az atomfegyver betiltása ellen előzőleg felhozott elvetések, amelyek azt hozták fel ürügyként: hogy ez a fegyver egyenlőtlen ki — ugymond — a nyugati hatalmak állítólagos elmaradottságát „a klasszikus fegyverteretén s hogy az atomfegyver az eszköz a fegyverteretén a Nyugat és Kelet közötti „egyensúly” fenntartásának. A Szovjetunió javaslata a fegyveres erő szimvonalára vonatkozólag teljes egészében tekintetbe ve-

szí a nyugati hatalmak állapontját az említett kérdésben és így alapot szolgáltat ahhoz a feltevéshez, hogy a nyugati hatalmak szintén olyan állappontra fognak helyezkedni az atomfegyver kérdésében, amely lehetővé teszi a meggyezést ebben a kérdésben.

A Szovjetunió figyelembe vette azt az angol-francia javaslatot is, amely kijelöli a határidőt az atomfegyver teljes betiltására vonatkozó egyezmény életbe lépéséhez és a fegyverek az államok fegyverzetéből való kiküszöbölésére. A Szovjetunió javaslatát, akárcsak az angol-francia javaslat, azt irányozza elő, hogy az atomfegyver és a hidrogénfegyver teljes betiltása a klasszikus fegyverzet és a fegyveres erők csökkentésének 75 százalékos megvalósítása után lépjen életbe. E fegyvernek az államok fegyverzetéből való kiküszöbölését és megsemmisítését ezek szerint a hagyományos fegyverzet tekintetében előirányzott csökkentés utolsó 25 százalékának megvalósításával egyidejűleg kell végrehajtani.

A Szovjetunió rendkívül nagy jelentőséget tulajdonít a leszerelési intézkedések végrehajtásával kapcsolatos ellenőrzés megszervezésének és javaslatában előírja, hogy az ellenőrző szerveknek széleskörű jogokat és felhatalmazást kell biztosítani. Az a szovjet javaslat, amelynek értelmében az érdekelt államok területén kölcsönösen ellenőrző állomások kell létesíteni a vasúti gőzpontokon, a műutakon, a legfontosabb repülőtereken és a nagy tengeri kikötőkben, megteremt a szükséges előfeltételeket a hatékony ellenőrzés megvalósítására és különösen nagy jelentőségű abból a szempontból, hogy megelőzzék valamely államnak meglepetésszerű támadását egy másik állam ellen. Köz tudomás, hogy a korszerű hadviselés nagy szárazföldi, légi és haditengerészeti erők összehangolt és felfűződött tesztje szükségessé. A nemzetközi ellenőrző szerveknek alárendelt ellenőrző állomások felállítására tett javaslat megfelelő intézkedéseket irányoz elő az ilyen erőösszevonásokat illető tájékoztatásra és ezzel lehetővé teszi a meggyezéseszerű agresszió megelőzésére. Ellenőrző állomások létesítése a vasutakon, a legfőbb műutakon, a repülőtereken és a tengeri kikötőkben a fegyveres erők mozduhatam és átcsoportosulásainak szemmel tartására, komoly pozitív hozzájárulást lenne az államok közötti békének megszilárdítására és elősegítésére a nemzetközi feszültség csökkentését.

(Folytatása a 4-ik oldalon.)

A „Vörös Lobozó” szerkesztőszéke és kiadóhivatala: Kari Lobbmecht utca 2-4. sz. Telefon: Szerkesztőség: 30-87, 16-10, 35-69 és 22 26. Kiadóhivatal: 16-92. Nyomda: 20-77. Képrendezés: Poligrafész Arad. — Taxe postale: 31845 fr.
Nemzetek és nemzetiségek napja: 1990. május 23. (szombat) — Nemzeti ünnep: 1990. május 24. (vasárnap)